

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea declarației de abținere înaintată de judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică,

*(Dosarul nr. 2ac-361/24
NR. PIGD 2-24022508-01-2ac-30092024)*

Circumstanțele invocate în declarație de abținere nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă

23 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților declarația de abținere înaintată de judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 mai 2023, Mihail Gheorghiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

2. Prin încheierea din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev, în temeiul art. 169 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

3. La 26 mai 2023, Mihail Gheorghiev a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la o altă instanță de judecată, pentru examinare în fond.

4. Prin încheierea din 11 octombrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea depusă de Mihail Gheorghiev. S-a strămutat cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea recursului declarat de Mihail Gheorghiev împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

5. Prin decizia din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis recursul depus de Mihail Gheorghiev. S-a casat integral încheierea din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a restituit spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată.

6. Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, s-a sesizat Curtea de Apel Chișinău în vederea soluționării chestiunii strămutării la o altă instanță de judecată a cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

7. Prin încheierea din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a strămutat cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru la Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

8. Prin încheierea din 21 martie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev. S-a comunicat potențialului reclamant despre necesitatea lichidării tuturor neajunsurilor enumerate în partea descriptivă a încheierii, acordându-i un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat potențialului reclamant că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

9. Prin încheierea din 09 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev. S-a remis lui Nicolae Daniliuc încheierea în cauză și cererea cu actele anexate. S-a explicat lui Mihail Gheorghiev și reprezentantului său, avocatul Nicolae Daniliuc că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeuri, dacă reclamantul a lichidat neajunsurile.

10. La 17 aprilie 2024, Mihail Gheorghiev și reprezentantul acestuia, Nicolae Daniliuc au depus recurs împotriva încheierii din 09 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei pentru examinarea în fond.

11. La 26 aprilie 2024, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea recursului.

12. La 14 mai 2024, Mihail Gheorghiev și reprezentantul acestuia, Nicolae Daniliuc au depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, în conformitate cu stipulările art.43 alin.(2) lit. e) din Codul de procedură civilă.

13. Prin încheierea din 21 august 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea depusă de către Mihail Gheorghiev privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad. S-a strămutat cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat, pentru examinarea recursului declarat de către Mihail Gheorghiev, împotriva încheierii din 09 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

14. La 11 septembrie 2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza a fost repartizată pentru examinarea recursului, în

mod automat-aleatoriu, judecătorului Curții de Apel Comrat Dmitrii Fujenco, care face parte din completul de judecată format din Ștefan Starciuc (președinte) și Grigori Colev, judecător.

15. La 17 septembrie 2024, judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev au declarat abținere de la examinarea recursului declarat de către Mihail Gheorghiev, împotriva încheierii din 09 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

16. În susținerea declarației de abținere s-a invocat că, sesizarea lui Mihai Gheorghiev este în conexiune cu acțiunea înaintată, deoarece pretențiile reclamantului izvorăsc din rezultatul soluționării plângerii împotriva magistraților. Respectiv, în această sesizare este vizat și președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, care este colegul lor și are o strânsă legătură cu cauza din speță.

17. La 24 septembrie 2024, Președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, a expediat cauza Curții Supreme de Justiție în vederea examinării declarației de abținere a judecătorilor Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev, indicând imposibilitatea formării în cadrul Curții de Apel Comrat a unui complet de judecată pentru examinarea acesteia și strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad în cazul admiterii declarației de abținere, motivând că în cadrul Curții de Apel Comrat activează 4 judecători și nu este posibil de a forma un nou complet de judecată pentru examinarea declarației de abținere.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui”

19. Art. 52 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(2) Dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată.

(4) Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art. 53 și 54 din Codul de procedură civilă.”

20. Art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu cauză nu se poate constitui complet de judecată, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Examinând actele cauzei în raport cu argumentele expuse în cererea de recuzare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar

de a respinge declarația de abținere înaintată de judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev, din motivele ce succed.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a remarca faptul că, potrivit informației privind judecătorii în funcție din cadrul sistemului judiciar al Republicii Moldova, publicată pe pagina web oficială al Consiliului Superior al Magistraturii, actualizată la 29 iunie 2023, în cadrul Curții de Apel Comrat activează 4 judecători: Dmitrii Fujenco, Grigori Colev, Andrei Mironov (președinte interimar) și Ștefan Starciuc, trei funcții fiind vacante.

23. Respectiv, în cadrul Curții de Apel Comrat, activează patru judecători, dintre care trei au declarat abținere și anume judecătorii Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev.

24. Prin urmare, în instanța respectivă nu e posibil formarea unui complet un complet pentru examinarea declarației de abținere a judecătorilor menționați, potrivit prevederilor art. 53 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

25. Prin urmare, Completul de judecată atestă că Curtea Supremă de Justiție este competentă de a examina declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev.

26. Completul de judecată reține că judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco și Grigori Colev au declarat abținere de la judecarea cauzei, în temeiul prevăzut la art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, din motiv că activează în funcția de judecători la Curtea de Apel Comrat, unde judecătorul Andrei Mironov exercită funcția de președinte-interimar, care este vizat în sesizarea lui Mihail Gheorghiev cu privire la atragerea magistratului la răspundere penală, în baza art. **** alin. ***** din Codul penal.

27. Raportând motivele de abținere și circumstanțele cauzei la prevederile normelor juridice enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că motivul invocat în declarația de abținere nu poate constitui temei de abținere și de înlăturare a magistraților de la judecarea cauzei în ordine de recurs. Or, potrivit art.1 și art.15 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii sunt obligați să fie imparțiali și să se supună numai legii

28. Sub aspectul celor relatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, împrejurările indicate în declarația de abținere nu pot motiva eventuala părtinire a judecătorilor Curții de Apel Comrat la examinarea cauzei în ordine de recurs, în situația în care judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de desfășurare a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

29. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că, în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură de a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

30. Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că schimbarea la nesfârșit a completului de judecători ar fi de natură să încetinească îndeplinirea actului de justiție, obligând un număr mai mare de judecători să studieze același dosar, ceea ce ar fi de natură să impiezeze și asupra principiului respectării „termenului rezonabil” în care trebuie judecată o cauză (cauza Thomann c. Suediei).

31. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, Grigorii Colev și Ștefan Starciuc de la examinarea cauzei în ordine de recurs.

32. În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e), art.53, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, Grigorii Colev și Ștefan Starciuc.

Remite la Curtea de Apel Comrat, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică, pentru judecare în ordine de recurs.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi